Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem i zapewnienie im bezpieczeństwa w Szkole Podstawowej nr 35

Preambuła

Zasadą obowiązującą pracowników Szkoły Podstawowej nr 35 w Łodzi jest podejmowanie działań mających na celu ochronę godności dziecka i poszanowanie jego praw. Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie.

Pracownik placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej instytucji oraz swoich kompetencji.

Podstawa prawna:

- ✓ Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.05.180.1473)
- ✓ Kodeks Karny z 6 czerwca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553)
- ✓ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43. Poz. 296, z późn. zm.)
- ✓ Od 18 października 2011 r. obowiązuje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta (Dz. U. z 2011 r. nr 209, poz. 1245). Delegację do tego aktu prawnego dał zapis art. 9d ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- ✓ Zarządzenie nr 162 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie metod i form wykonywania przez Policję zadań w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury Niebieskie Karty.

CEL: Minimalizacja ryzyka występowania zjawiska przemocy wobec dziecka oraz zapewnianie bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Polityka Ochrony Dzieci w Szkole Podstawowej nr 35 w Łodzi realizowana jest poprzez:

- ✓ Zapobieganie - zapewnienie poprzez świadomość i dobre praktyki, że wszyscy pracownicy szkoły minimalizują ryzyko jakichkolwiek form przemocy oraz wyzyskiwania i wykorzystywania seksualnego uczniów w tym np. przeprowadzanie odpowiednich weryfikacji personelu w ramach procesu rekrutacji.
- ✓ Raportowanie - Zapewnienie, że wszyscy pracownicy i osoby współpracujące ze szkoła mają jasność co do tego, jakie kroki należy podjąć w przypadku pojawienia się podejrzeń lub incydentów przemocy, wyzyskiwania lub wykorzystywania seksualnego uczniów
- ✓ Reagowanie - Zapewnienie, że podejmowane są natychmiastowe działania w celu zidentyfikowania i wyjaśnienia zgłoszeń dotyczących przemocy, wyzyskiwania lub wykorzystywania seksualnego uczniów oraz zapewnienia bezpieczeństwa i poprawy dobrostanu osób, które padły ofiarą wykorzystania/wyzysku na tle seksualnym

Rozdział 1

Rodzaj zagrożeń objętych procedurą

Przemoc psychiczna: przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, wyśmiewanie, lekceważenie.

Przemoc fizyczna: szarpanie, kopanie, popychanie, duszenie, policzkowanie, przypalanie papierosem, bicie ręką lub przy użyciu przedmiotów, klaps.

Przemoc seksualna: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych.

Przemoc ekonomiczna: unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczenie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, niszczenie rzeczy, demolowanie mieszkania.

Zaniedbanie: głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia, niedopilnowanie kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza czas wolny, jakie ma zainteresowania, problemy czy potrzeby. Niezaspokajanie podstawowych potrzeb, pozostawianie bez opieki.

Alienacja rodzicielska: ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica.

Za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie, robienie i rozpowszechnianie zdjęć bez zgody.

Udostępnianie i/lub zmuszanie do zażywania środków psychoaktywnych.

Rozdział 2

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka, pracownicy placówki podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informację na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. W przypadku wątpliwości pracownika szkoły w ocenie ryzyka występowania przemocy w rodzinie ucznia, korzysta on z Kwestionariusza oceny ryzyka występowania przemocy w rodzinie (załącznik nr 1)
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan dziecka.

Rozdział 3

1. **Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia**W przypadku krzywdzenia dziecka poza terenem szkoły przez opiekuna lub inną osobę dorosłą

A. Zgłoszona sprawa poddana jest wyjaśnieniu przez wychowawcę klasy, pedagoga, psychologa oraz, o ile zaszła taka konieczność, pielęgniarkę szkolną.

B. Pracownicy wyjaśniający sprawę podejmują następujące działania:
   a. Przeprowadzają rozmowę z pokrzywdzonym dzieckiem,
   b. Przeprowadzają rozmowę z innymi osobami, które pomogą w ocenie sytuacji,
   c. Wzywają do szkoły rodziców lub opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka,
   d. Sporządzają notatkę służbową,
   e. Przekazują zebrane informacje dyrektorowi szkoły, a w przypadku jego nieobecności zastępcy i wychowawcy dziecka.

C. Dyrektor wzywa rodziców/ opiekunów dziecka do szkoły i w obecności pedagoga/psychologa przeprowadza z nimi rozmowę na temat podejrzenia krzywdzenia dziecka. Dyrektor wskazuje regulacje prawne dotyczące powinności opiekunów wobec dziecka i zasad postępowania szkoły w sytuacji, gdy nie nastąpi zmiana w złym traktowaniu dziecka.

D. W trudnych przypadkach (zaniedbanie o dużym nasileniu, podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka) dyrektor powołuje zespół interwencyjny.

E. W skład zespołu interwencyjnego wchodzą: rodzice/opiekunowie dziecka, dyrektor, pedagog/psycholog szkolny, wychowawca, inni nauczyciele i pracownicy mający wiedzę o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.

F. W zespole interwencyjnym mogą uczestniczyć także przedstawiciele instytucji wspierających szkołę w opiece i wychowaniu, a w szczególności pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznej, opieki społecznej, policji i sądu.

G. Na podstawie opisu sytuacji sporządzonego przez pedagoga/psychologa i wychowawcę oraz innych informacji uzyskanych podczas spotkania zespołu pedagog/psycholog wraz z wychowawcą sporządzają plan pomocy dziecku.

H. Wszystkie działania przewidziane w planie pomocy dziecku mają na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i wsparcia.

I. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące wsparcia, jakie placówka może zaoferować dziecku:

- Zalecenia dla rodziców uwzględniające formy pomocy dla nich oraz dziecka możliwe do uzyskania poza szkołą (kontakty do instytucji wspierających).
- Podjęcia działań przez szkołę w celu zapewniania dziecku bezpieczeństwa w tym: złożenie wniosku do sądu o wgląd w sytuację rodzinną, w przypadku pozyskania informacji o stosowanej wobec dziecka przemocy pracownik informuje dyrektora i wychowawcę. Dyrektor uruchamia procedurę „Niebieskiej Karty", powiadomienie pomocy społecznej, policji /prokuratury.
- Rodzicom przedstawiony jest plan z zaleceniem współpracy przy jego realizacji. Wychowawca klasy monitoruje przebieg realizacji planu i jego skutków względem dziecka.
- Dokumentacja przechowywana jest przez dyrektora szkoły.
- W przypadku braku realizacji zaleceń przez rodziców zawiadamiana jest przez dyrektora stosowna instytucja.

2. W przypadku krzywdzenia dziecka na terenie szkoły przez pracownika szkoły lub inną osobę dorosłą:

    A. osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka w szkole zgłasza problem dyrektorowi szkoły.
    B. dyrektor wzywa osobę, którą podejrzewa się o krzywdzenie i informuje ją o podejrzeniu.
    C. dyrektor, w celu wyjaśnienia prawdziwości faktów, sporządza opis zaistniałej sytuacji oraz plan pomocy dziecku – na podstawie rozmów:

- z dzieckiem (w obecności pedagoga/psychologa lub wychowawcy klasy, który sporządza notatkę z rozmowy),
- ze zgłaszającym fakt krzywdzenia dziecka,
- z podejrzanym o krzywdzenie.

Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:

- Działań, jakie szkoła podejmuje na rzecz dziecka, w celu zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia d odpowiedniej instytucji.
- Zdyscyplinowanie krzywdzącego (forma zależy od tego, kim jest krzywdzący, czy pracownikiem szkoły, czy opiekunem dziecka uczęszczającego do placówki.). W przypadku pracownika pedagogicznego konsekwencje wynikają z przepisów Karty Nauczyciela, w przypadku pracownika obsługi z Kodeksu Pracy, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa policji włącznie. Jeśli krzywdzącym jest opiekun dziecka, konsekwencje mogą być różnorodne, do zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa włącznie.
- Wsparcia, jakie placówka oferuje dziecku.
- Skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

3. W przypadku krzywdzenia ze strony innych uczniów:

A. Gdy istnieje podejrzenie, że uczeń szkoły doświadcza ze strony innego dziecka przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) należy:

- ✓ zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- ✓ przeprowadzić rozmowę osobno z uczniem krzywdzonym oraz uczniem podejrzanym o stosowanie przemocy w celu ustalenia przebiegu zdarzenia;
- ✓ poinformować rodziców o podjętych działaniach, a w razie potrzeby przeprowadzić rozmowę z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego (wychowawca/pedagog/psycholog);
- ✓ w przypadku powtarzającej się przemocy należy powiadomić lokalny sąd rodzinny i komisariat policji;

B. Gdy istnieje podejrzenie, że uczeń doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie należy:

- ✓ zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- ✓ przeprowadzić rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc.

- ✓ równolegle należy powiadomić najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

4. W przypadku bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dziecka:

A. Pracownik szkoły, który pozyskał taką informację, niezwłocznie podejmuje interwencję poprzez natychmiastowe powiadomienie telefoniczne służb ratowniczych. Następnie tak szybko jak to jest tylko możliwe przesyła zawiadomienie o bezpośrednim zagrożeniu utraty zdrowia lub życia dziecka do odpowiedniej jednostki Policji.
B. W przypadku ujawnienia przez dziecko myśli lub tendencji samobójczych pracownik szkoły, który powziął taką informację, jest zobowiązany do wezwania ratownictwa medycznego lub przekierowania dziecka pod bezpośrednią opieką rodzica na pilną konsultację psychiatryczną. Pracownik kierujący dziecko na konsultację jest zobowiązany do umieszczenia tej informacji w dokumentacji ucznia oraz monitoruje realizację zaleceń poprzez kontakt z rodzicem.

Rozdział 4

Kodeks postępowania z dzieckiem

Personel placówki:

- ✓ Szanuje godność ucznia jako osoby: akceptuje go, uznaje jego prawa, rozwija samodzielność myślenia i refleksyjność oraz pozwala mu wyrażać własne poglądy.
- ✓ Pamięta, że pierwszymi i głównymi wychowawcami dzieci są rodzice lub opiekunowie prawni, szanuje ich prawa oraz wspomaga w procesie wychowania.
- ✓ Traktuje indywidualnie każde dziecko, starając się rozumieć jego potrzeby i wspomagać jego możliwości.
- ✓ Poprzez działania pedagogiczne i własną postawę, wspomaga ucznia w procesie integralnego rozwoju i doskonalenia oraz czyni go współuczestnikiem i współtwórcą tego procesu.
- ✓ Wychowuje ucznia w duchu odpowiedzialności za własne czyny i ponoszenia konsekwencji dokonanych wyborów.
- ✓ Uczy zasad kultury osobistej oraz wpływa na kształtowanie postaw prorodzinnych ucznia.
- ✓ Wychowuje swoich uczniów w duchu współdziałania i współżycia w grupie, ucząc jednocześnie poszanowania zasad szlachetnego współzawodnictwa.
- ✓ Stosunek pracowników do ucznia cechuje: życzliwość, wyrozumiałość i cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosowaniu ustalonych kryteriów wymagań.
- ✓ Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu i ocenie każdego ucznia bez względu na okoliczności.
- ✓ Przestrzega przepisów ochrony danych osobowych oraz wizerunku zgodnie z odrębnymi przepisami.

Niedopuszczalne są następujące zachowania pracowników szkoły wobec dzieci:

- ✓ wszelkie zachowania, które zawstydzają, upokarzają, deprecjonują lub poniżają dzieci, lub mają znamiona innych form przemocy psychicznej, fizycznej lub wykorzystywania seksualnego;

- ✓ niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem naruszający godność dziecka (dopuszczalny kontakt fizyczny powinien być w naturalny sposób związany z zabawą, nauką, pomocą dziecku w czynnościach higienicznych, koniecznością zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, potrzebą uspokojenia dziecka);
- ✓ podawanie dziecku alkoholu, leków, wszelkich substancji psychoaktywnych; wyjątkiem w kwestii podawania leków są dzieci przewlekle chore na podstawie pisemnego upoważnienia rodzica lub lekarza;
- ✓ akceptowanie bądź uczestniczenie w nielegalnych czynnościach, w które angażowane jest dziecko;
- ✓ nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym z dziećmi; wymiana pieniędzy, zatrudnienia, towarów, usług, pomocy w zamian za przysługi seksualne lub inne formy upokarzających, poniżających lub wykorzystujących zachowań; zachowywanie się w sposób seksualnie prowokacyjny;
- ✓ goszczenie dziecka we własnym domu;
- ✓ utrzymywanie kontaktów prywatnych z uczniem, poza czasem pracy i świadczonym zakresem pomocy;
- ✓ Oficjalnym źródłem komunikacji z uczniem są konta szkoły na platformach Librus, Office, Teams.

Procedura obowiązuje z dniem 17.06.2024 r